ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v hlavním líčení konaném dne 28. května 2019 v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Anny Sobotkové a přísedících Ing. Karla Outulného a Vladimíry Menšíkové,

takto:

obžalovaný

[redacted]

narozený [redacted] v [redacted], trvale bytem [redacted], [redacted], toho času ve výkonu vazby ve Vazební věznici v [redacted],

je vinen, že

dne [redacted] 2019 v době od 20,00 hod. do 21,18 hod. v [redacted] v bytě ve [redacted] nadzemním podlaží domu č.p. [redacted] v [redacted] ulici, po požití alkoholických nápojů (v době skutku obžalovaný 2,05-2,24 g/kg alkoholu v krvi, poškozený 2,46-2,49 g/kg, alkoholu v krvi), po vzájemné rozepři a poté, co byl poškozeným fyzicky napaden pěstmi do oblasti hlavy a žeber, opakovaně zaútočil nožem s čepelí dlouhou 14 cm na svého otce [redacted], nar. [redacted], a způsobil mu tak dvě řezné rány v pravé lícnětvářové krajině zasahující pokožku a mělce podkoží, dvě povrchové řezné ranky na pravém nosním chřípí, povrchovou řeznou ranku na horním rtu vpravo, dvojnásobnou řeznou ránu na horním rtu vlevo pronikající do předsíně dutiny ústní, bodnou až bodnořeznou ránu v horní části hrudníku mírně napravo od střední čáry a pod hrdelní jamkou pronikající do podkoží k povrchu I. žebra, bodnou až bodnořeznou ránu v levé dolní části hrudníku, hlubokou nejméně 13 cm pronikající hrudní stěnou, dolním okrajem osrdečníkového vaku, pravou srdeční komorou a přední plochou brániční klenby při střední čáře až k povrchu levého jaterního laloku, hlubokou řeznou ránu ve střední části pravého předloktí, zasahující okostici pravé loketní kosti a dvě povrchní řezné rány na malíkové ploše pravého předloktí a poškozený [redacted], nar. [redacted] na následky těchto zranění na místě zemřel a příčinou jeho smrti bylo zakrvácení osrdečníkového vaku a masivní zevní a vnitřní krvácení po

bodnořezném poranění srdce a řezném poranění pravého předloktí, když byl srozuměn s tím, že svým jednáním může způsobit vážnou poruchu zdraví,

tedy

jinému úmyslně způsobil těžkou újmu na zdraví a způsobil takovým činem smrt,

čímž spáchal

zločin těžké ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, 4 tr. zákoníku

a odsuzuje se

podle § 145 odst. 4 tr. zákoníku **k trestu odnětí svobody v trvání osmi (8) let.**

Podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku **se obžalovaný pro výkon uloženého trestu zařazuje do věznice s ostrahou.**

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu se obžalovanému **ukládá povinnost nahradit poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky**, regionální pobočce [redacted], pobočce pro Královehradecký a Pardubický kraj, se sídlem [redacted] způsobenou škodu ve výši **3 993 Kč.**

Odůvodnění:

1. Po provedeném dokazování u hlavního líčení dospěl soud k závěru, že se obžalovaný dopustil skutku tak, jak je podrobně popsán ve výrokové části rozsudku, tedy, že předmětného dne v bytě poškozeného v [redacted], po požití alkoholických nápojů, po vzájemné rozepři z nezjištěné příčiny, byl obžalovaný poškozeným fyzicky napaden pěstmi do oblasti hlavy a žeber, když obžalovaný se bránil tím, že opakovaně zaútočil nožem a způsobil poškozenému zranění, která jsou podrobně popsána ve výroku rozsudku, když tento na následky zranění na místě zemřel. Obžalovaný byl srozuměn s tím, že s ohledem na použití nože s čepelí dlouhou 14 cm a místa, na která na těle poškozeného útočil, jsou místy s životně důležitými orgány, intenzitu, kterou působil, může svým jednáním způsobit vážnou poruchu zdraví ve smyslu těžké újmy na zdraví.

2. Obžalovaný je osobou, která je v dlouhodobé péči lékaře – psychiatra, když jeho duševní stav bude podrobně rozebrán níže (odstavce 13 + 14) a tento měl vliv nejen na jeho vnímání, ale i na popis předmětného skutku, když v jeho procesně použitelných výpovědích, včetně popisu skutku při provedené rekonstrukci, se objevují nesrovnalosti a rozpory, které nedokáže vysvětlit, nebo je připisuje svému nedobrému psychickému stavu. Přestože i ohledně užívání medikace se jeho výpovědi lišily, lze z jeho výpovědí uzavřít, že si je sice vědom, že dříve mu byla diagnostikována schizofrenie, na kterou měl užívat antipsychotika, avšak po návštěvě psycholožky tak půl roku až rok již tyto léky nebere, neboť psycholožka mu měla sdělit, že trpí poruchou osobnosti, která je neléčitelná. U hlavního líčení také uvedl na pravou míru, že užívá medikaci – venlafaxin, nikoliv lanotrix, jak dříve uváděl, avšak toho předmětného dne si tento lék nevzal – tuto skutečnost již však sdělil při znaleckém zkoumání. Při vysazení antipsychotik mu sice bylo trošku špatně, byl nervózní, úzkostlivý, depresivní, a pokud mu tyto úzkostné stavy nastaly, tak si někdy vzal pivo, avšak požívání tohoto alkoholu má zcela pod kontrolou. Dlouhodobě se léčí u psychiatra [redacted], což bylo ověřeno i lékařskými zprávami.
   Obžalovaný opakovaně vypověděl, že jeho otec často požíval alkohol, v poslední době pil hodně tvrdého alkoholu a často se uchyloval zejména ke slovní agresi. Otce příležitostně navštěvoval, byl to jeho otec, nechtěl ho ze svého života úplně vymazat, chtěl jej občas vidět,

přestože věděl, že není stoprocentní. Otec mu telefonoval a na návštěvy jej zval, a přestože věděl, že na léky, které užívá, by neměl požívat alkohol, při návštěvách u otce vždy spolu pili. On pil, aby se vyhnul hádkám, otec jej pít nutil. Předmětný den pili rum a pivo a známky požití alkoholu již na sobě cítil. U hlavního líčení byl opakovaně upozorňován na nesrovnalosti ve výpovědích z přípravného řízení, popisu skutku při rekonstrukci - když videozáznam byl u hlavního líčení přehrán - s tvrzeními, která prezentoval u hlavního líčení. Některé nesrovnalosti se nepodařilo odstranit, když obžalovaný toto připisuje svému psychickému stavu, případně tomu, že některé skutečnosti uváděl jinak či si je nepamatuje. Ani v jedné z výpovědí nedokázal specifikovat, proč mezi otcem a synem došlo k hádce, zřejmě to byla nějaká malichernost, něco, co se otci nelíbilo, avšak důvod hádky a napadení se nepodařilo zjistit. Obžalovaný vypověděl, že poté, co se s otcem nejdříve normálně bavili, došlo k nějakému konfliktu, kvůli kterému se nepohodli, a otec na něj zaútočil pěstmi do obličeje. Po prvé ráně on vstal a chtěl mu vrátit ránu pěstí, avšak jeho otec byl fyzicky zdatnější, měl silné ruce a mlátil jej čím dál víc, a to střídavě do obličeje a žeber. On byl v tuto dobu v šoku, nebyl schopen útok odvrátit, byly to docela silné údery. Nedokázal vysvětlit vzájemné rozpory v tvrzeních ohledně počátečního vzájemného postavení, když zřejmě otec seděl vedle něj – on na sedačce, otec na posteli a zaútočil jakoby ze strany. Také ve výpovědích z přípravného řízení a hlavního líčení vůbec nehovoří o skutečnosti, že by jej otec hodil na postel a tam na něj dál útočil pěstmi do obličeje a do žeber, jak uváděl při prováděné rekonstrukci. Poté si však vybavil, že na té posteli skutečně byl. V přípravném řízení dokonce hovořil o tom, že po prvém úderu otce spadnul na zem a poté už byl pořád ve stoje. Tvrdí, že byl vyděšený, nevěděl, co má dělat a jeho otec jej zatáhl do kuchyně - důvod přesunu se také nepodařilo zjistit - když se jedná o malý byt, takže vzdálenosti nejsou velké. Tam udělal první věc, která jej napadla, nepřemýšlel o tom, a z digestoře, na které měl otec přidělané nože, vzal nůž. Počátek útoku nožem také popisuje rozdílně – nejdříve otce bodl asi dvakrát, první rána měla směřovat do oblasti hrudníku nebo břicha a po druhé ráně měl otec upadnout na zem. Při rekonstrukci však tvrdil, že otce nejdříve sekl do ruky a poté ho bodl třikrát, když při tom byl od něj půl metru a cítil, jak se mu otec tlačí na nůž. U hlavního líčení potvrdil, že otce nejdříve řízl do ruky a má za to, že jej bodl pouze jednou. Otec však útočil dál a na tom obličeji se o nůž mohl poranit třeba sám. Cítil, jak se otec mačká na ten nůž. Také konec potyčky nepopisuje shodně, když otec měl upadnout buď již po druhé ráně, ležet a pouze se dívat, případně také mluvil o komunikaci, kterou ještě v době, kdy otec na zemi ležel, vedli. Každopádně však začal panikařit, vyběhl z bytu na chodbu, bouchal na sousedy a snažil se sehnat pomoc. Volat záchranáře jej nenapadlo. Nedokázal vysvětlit, proč měl otec na sobě pouze tričko, když byl nalezen bez trenek, což je další skutečnost, kterou se provedeným dokazováním nepodařilo osvětlit. Jeho tvrzení, že poškozeného svlékli záchranáři je nepravdivé, neboť svědci [redacted] a [redacted], sousedi, kteří byli na místě jako první, ještě před příjezdem záchranářů, tuto skutečnost vnímali také.
Obžalovaný potvrdil, že je [redacted], měří skoro [redacted] cm, váží [redacted] kg, otec byl o něco nižší, dle jeho výpovědi, asi [redacted] cm, vážil asi [redacted] kg. Opakovaně zdůraznil, že měl strach, cítil bezmoc, věděl, že otec má silné ruce a bál se, že jej tento umlátí. Od prvé rány do upadnutí otce na zem to mohlo celé trvat pět až deset minut.

3. Bezprostředně po činu, poté, co obžalovaný vyběhl z bytu a bouchal na sousedy, na místo činu přišli svědci [redacted] a [redacted]. Z výpovědi svědka [redacted] bylo zjištěno, že předmětného dne kolem 21. hodiny zaslechl přes sádrokartonovou příčku koupelny divné zvuky, když neuběhlo ani třicet vteřin a slyšel volání o pomoc, kdy na jeho vchodové dveře bouchal obžalovaný. Ještě přes kukátko viděl otevřené dveře do bytu poškozeného, kterého viděl, jak leží na zemi a byl velice spoře oděný. Dveře sice otevřel, avšak když viděl obžalovaného, jak křičí, že to nechtěl udělat, dveře zavřel a zavolal policii. Mezi tím se oblékl a vyrazil na domovní chodbu, vešel do bytu poškozeného, sehnul se nad něj, když

tento už pouze chrčel. Viděl, kde má všude ty rány a tak do jedné minuty přišel soused [redacted]. Tento běžel zpět do bytu pro kuchyňské utěrky a snažili se jimi zakrývat rány na poškozeném. Obžalovaného uklidňovali, chtěli, aby si sedl, ale on pořád kolem pobíhal. Když přišla policie, byl na ně sprostý, vykřikoval, že bere antidepresiva. Poškozeného znal, když v bytovém domě bydlí asi tak pět let, věděl o něm, že tento se opíjel a někdy byl hlučný, avšak nikdy nebyl agresivní a on se ho nikdy nebál. Má za to, že kdyby poškozený nepil, byl by to pohodový chlap, o žádných konfliktech se sousedy nic neví. Občas za ním jezdil syn, tak jednou za dva měsíce, a to se u nich muselo asi hodně dít, neboť jednou, když odcházel ráno do práce, obžalovaný ležel na domovní chodbě před bytem sousedky a byl opilý.
Z výpovědi svědka [redacted] bylo ověřeno, že i tento registroval po 21. hodině nějaký šrumec na chodbě, nějaký hluk a slyšel souseda, proto vylezl na chodbu a registroval, jak obžalovaný křičí, pomozte tátovi. Soused [redacted] byl vyděšený, šel se tedy podívat do bytu a viděl tu hrůzu. Na podlaze registroval zbraň – nůž, všude bylo plno krve a poškozený ležel na zemi a lapal po dechu. On sice na něj mluvil, ale on už neodpovídal. I tento svědek vypověděl, že poškozený měl na sobě pouze tričko, trenky neměl, hned na první pohled bylo vidět řezné a bodné rány na těle, viděl bodnou ránu u levé klíční kosti a potom vlevo na hrudníku u srdce, viděl dvě díry a další registroval na pravé ruce – hluboká řezná rána až ke kosti. Obžalovaný tvrdil, že ho otec mlátil pěstí do hlavy, a že to nechtěl. On skočil domů pro papírové utěrky a ucpával mu ty rány, dokud nepřijela záchranka. Ohledně poškozeného vypověděl, že to byl domorodec domu, který pil sám doma a neví, že by měl někdy s někým konflikt. Agresivní na veřejnosti rozhodně nebyl, věděl však, že když se otec se synem sešli, vždy se spolu opili a pak se hádali. Tento svědek potvrdil, že poškozený měl na digestoři přidělané nože na magnetu a má za to, že když se otec se synem ocitli u nožů, tak to je to prvé, na co mohl sáhnout. Ten prostor bytu je velmi malý. Obžalovaného znal jako slušného kluka, agresivní nikdy nebyl.

4. Svědkyně [redacted] je bývalou manželkou poškozeného a matkou obžalovaného. Ve své výpovědi podrobně popsala průběh manželství s poškozeným, které bylo v pořádku první dva roky (do roku [redacted]), poté začal chodit do hospody, byl zlý, sprostě nadával, dokonce začalo i fyzické násilí. Vše se stupňovalo, do hospody chodil denně, útočil i na dceru [redacted] a takhle to trvalo celých [redacted] let. Byl konfliktní, vyvolával hádky, rvačky, když si domů pozval nějaké známé, opili se a porvali. Rozvedení jsou od roku [redacted] a po nějaké době se od něj odstěhovala. Dcera se od nich odstěhovala již v [redacted] letech. Syn za otcem do [redacted] jezdil, měl otce rád. Jezdil ho navštívit jedenkrát za tři měsíce, když to většinou bylo od pátku a v pondělí ráno se vracel. Pouze v jednom případě se vrátil od otce s modřinou v obličeji, a to jí syn řekl, že se otec popral v restauraci a on se otce zastal. Nikdy neslyšela žádné podrobnosti ani nějaké stížnosti na chování otce. Popsala zdravotní stav syna, když někdy v [redacted] letech byli odesláni do psychiatrické ambulance, bral antidepresiva, avšak jeho stav se nijak nezlepšoval. Na [redacted] roku 2012 měl syn těžký záchvat, rozbil v bytě vše, co šlo, vůbec si s ním nevěděla rady. Byl tehdy sám doma a požil alkohol, měl bludy a tehdy jeho nemoc propukla v plné míře, kdy byl odvezen do [redacted] a byla mu diagnostikována chronická paranoidní schizofrenie s defektem osobnosti. Byl mu přiznán invalidní důchod a byl doma. Potvrdila, že ještě před dlouhou dobou si párkrát syn zakouřil cigaretu marihuany, avšak žádné drogy nepožíval, doma alkohol nikdy nepil a příležitostně si dal pivo.

5. Svědkyně [redacted] je sestrou obžalovaného a vypověděla, že ve společné domácnosti s poškozeným žila asi od svých [redacted] let. Z bytu se odstěhovala ve svých [redacted] letech, a to kvůli otčímovi. Tento hodně pil, byl surový, mlátil ji, většinou pěstmi do hlavy, do nosu, až jí tekla krev, měla modřiny. Museli se před ním zamykat, protože byl hodně surový a prakticky každý den byl opilý, když ji napadal bezdůvodně. Má za to, že to byl zlý člověk, věčně jenom křičel, ona jej neviděla jinak, než v podnapilém stavu. K obžalovanému měl poškozený lepší vztah, nebyl tak mlácený, jako ona, ale i na něj byl hrubý a agresivní. Její bratr

svého otce miloval, po rozvodu za ním jezdil, stýkali se, avšak když byl u otce, tak většinou jen pili. Její bratr rozhodně není agresivní člověk, léčí se s psychickými potížemi a má za to, že by nikdy svého otce bezdůvodně nenapadl.

6. Svědkyně [redacted] je také sousedkou, která bydlí v předmětném domě, když předmětného dne po 21. hodině sice zaslechla bušení na její dveře a křik, bála se však, proto neotevřela a zavolala policii (přesný čas tohoto prvého volání 21:18 hod. – z linky PČR 158). Ona šla policistům otevřít a na chodbě si všimla krvavé šmouhy. K předmětné události se vyjádřit nemohla, potvrdila však, že poškozeného zná dlouhou dobu i z dřívějška, spíše se pouze zdravili, nenavštěvovali se, věděla, že hodně pil, avšak v domě s ním žádné problémy nebyly. Potvrdila, že syn za otcem jezdil, nebylo to moc často, nahoře oslavovali, cítila, že asi zřejmě kouří marihuanu, protože to tam smrdělo a jednou jej viděla, jak zvrací z mezipatra. Poškozený toto nenáviděl a vadilo mu, že syn kouří marihuanu.

7. Z výpovědí slyšených svědků soud získal důležité indicie o tom, jaké měli vzájemné vztahy s poškozeným i obžalovaným, jak se tito jevili doma a na veřejnosti. Je zřejmé, že poškozený byl osobou, která dlouhodobě nadmíru požívala alkoholické nápoje a byla nejen slovně, ale i fyzicky agresivní. Jeho agresivita se však neprojevovala v sousedských či přátelských vztazích, byť o jeho nadměrném pití všichni věděli, jeho agresivita směřovala do rodiny, rozvrátila rodinné vztahy, když fyzicky útočil na svojí manželku, nevlastní dceru, a v menší míře na vlastního syna – obžalovaného. Chování poškozeného vedlo k rozvodu rodičů obžalovaného, a dokonce nevlastní dcera se odstěhovala od obžalovaného již v [redacted] letech do [redacted], již jej nikdy neviděla a nikdy se s ním pro jeho chování a projevy nechtěla setkat. Je zřejmé, že poškozený byl osobou, která si své frustrace a agresivitu vybíjela na svých nejbližších a jeho syn – obžalovaný byl prakticky jedinou osobou z rodiny, která si k němu udržovala vztah, byť ani tyto sporadické návštěvy neproběhly bez alkoholu a hádek. Přesto, že poškozený věděl, že jeho syn je nemocný a bere léky, opakovaně jej na návštěvy zval, avšak požívali spolu alkohol, dokonce tvrdý alkohol ve velké míře, často synovi vyčítal různé věci a i předmětného dne se jeví tvrzení obžalovaného jako naprosto věrohodné, byť si nepamatuje důvod vzniku hádky a rozepře, že tato vznikla z nějakého malicherného důvodu, kdy mu opět otec něco vyčítal, něco se mu nelíbilo a jeho slovní agrese přerostla do útoku fyzického, kdy na svého syna pěstmi fyzicky zaútočil. Mechanismus vzniku zranění a popsaná zranění nejen na těle poškozeného, ale i na těle obžalovaného jsou popsána v protokolech o prohlídkách těla, a zejména popsána ve znaleckém posudku soudního lékaře a budou podrobně rozebrána níže – v odstavci 12, s tímto zjištěním zcela korespondují. Z těchto důvodů tedy soud uvěřil verzi popisu skutku obžalovanému, když jeho tvrzení zcela korespondují s obvyklým chováním a reakcemi poškozeného, když byl v kruhu rodiny a pod vlivem alkoholu.

8. Z alkotestu [redacted] bylo zjištěno, že předmětného dne v [redacted] 2019 ve 21:40 hodin bylo v dechu obžalovaného zjištěno 2,02 promile alkoholu. Ve 22:45 hodin byl umístěn na Protialkoholní záchytnou stanici v [redacted], kde jevil známky požití alkoholu s naměřenou hodnotou 1,87 promile. Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, Ing. Evy Herkommerové, Ph.D., který byl za souhlasu obžalovaného a státního zástupce u hlavního líčení čten, bylo zjištěno, že obžalovanému byla odebrána krev k toxikologickému vyšetření předmětného dne ještě ve 23:45 hodin a byla podrobena chemicko-toxikologickému vyšetření. V krvi obžalovaného nebyla prokázána přítomnost toxikologicky významných látek ze skupiny drog a medikamentů. Metodou plynové chromatografie byla prokázána přítomnost etanolu. Při screeningu těkavých látek nebyly prokázány jiné těkavé látky, než alkohol. Znalkyně uzavřela, že v době deliktu byl obžalovaný ovlivněn alkoholem ve stupni těžké opilosti, a to v rozmezí 2,05 – 2,24 g/kg hladiny alkoholu v krvi.
   Metodou plynové chromatografie byla ve vzorku krve a moče zemřelého prokázána přítomnost etanolu (vyšetřen biologický materiál zajištěný při nařízené soudní pitvě

poškozeného), a to v hladině 2,40 g/kg v krvi a 3,15 g/kg v moči, jiné těkavé látky prokázány nebyly. Screeningovým chemicko-toxikologickým vyšetřením nebyla ve vnitřních orgánech, krvi, moči a žaludečním obsahu prokázána přítomnost toxikologicky významných látek ze skupiny drog a medikamentů. Znalkyně konstatovala, že v době úmrtí byl poškozený aktuálně ovlivněn alkoholem ve stupni těžké opilosti, když jinými omamnými a psychotropními látkami ovlivněn nebyl. Zpětným přepočtem byla i u něj stanovena pravděpodobná hladina alkoholu v krvi v době skutku v rozmezí 2,46-2,49 g/kg alkoholu v krvi.
Těžká opilost je charakterizována blábolivou řečí, ztrátou místní i časové orientace, silně potácivou chůzí, častými pády až neschopností samostatné chůze, psychickými poruchami, zpomalenou až utlumenou výbavou představ, často spontánním zvracením žaludečního obsahu s vysokým rizikem aspirace, častý je únik moči či stolice.
I ze závěrů tohoto znaleckého posudku je zřejmé, že jak obžalovaný, tak poškozený skutečně požívali ve vysoké míře alkohol, byli jím ovlivněni, když znalkyně podrobně stanovila jednak hladinu alkoholu v krvi u obou zúčastněných, a zejména popsala, jakým způsobem byli alkoholem ovlivněni ve stupni opilosti, kterou zjistila.

9. Z protokolu o ohledání místa činu ze dne [redacted] 2019 ve 23:10 hodin byla ověřena jednak adresa místa skutku, zjištěn popis místností bytu, uspořádání věcí i zařízení, když se jedná o malý byt se sociálním zařízením, kuchyňskou linkou, z kuchyně se plynule vstupuje do obývacího pokoje. Na místě bylo zajištěno více stop, a to biologické stopy i věcné stopy, mezi jinými i několik kuchyňských nožů, které byly skutečně připevněné volně na digestoři kuchyňské linky a na kuchyňském stole byla zajištěna věcná stopa č. 11 – kuchyňský nůž s černou plastovou rukojetí s délkou čepele 140 mm se skvrnami červenohnědé barvy na čepeli. Součástí protokolu je i korespondující a podrobná fotografická dokumentace, a to nejen zachycení místa činu, zajištěných stop, ale i podrobné polohy a zranění zemřelého, včetně zranění zachycených na těle obžalovaného.

10. Z odborného vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví genetika, kde byly podrobeny zkoumání zajištěné stopy, bylo zjištěno, že červenohnědé stopy, ze kterých byl získán DNA profil, se shodují s DNA profilem ze vzorku tkáně zemřelého. Zásadnímu zkoumání byla podrobena stopa č. 11 – předmětný kuchyňský nůž. Ze stěru rukojeti byl získán tzv. směsný DNA profil, který je vhodný k porovnání, nikoliv k individuální identifikaci. V tomto směsném profilu byly obsaženy DNA jak obžalovaného, tak zemřelého. Ze stěru čepele byl získán DNA profil osoby mužského pohlaví, který se ve všech testovaných polymorfismech shoduje s DNA profilem ze vzorku tkáně poškozeného.
Závěry tohoto odborného vyjádření potvrdily najisto skutečnost, že právě tímto nožem obžalovaný způsobil poškozenému předmětná poranění. (Z protokolu o likvidaci věcí bylo ověřeno, že mimo jiné tento nůž byl jako věc zcela bezcenná, znehodnocen.)

11. Z odborného vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví mechanoskopie, kdy ke zkoumání bylo předloženo triko poškozeného a předmětný kuchyňský nůž, bylo zjištěno, že mechanoskopické stopy nejsou způsobilé k individuální identifikaci nástroje. V odborném vyjádření jsou však podrobně popsány otvory na triku poškozeného, jejich umístění, okraje i specifikace, když bylo uzavřeno, že zjištěné mechanické poškození této oděvní součástky bylo vytvořeno nástrojem s plochou čepelí opatřenou jedním ostřím, a to například i předloženým nožem nebo předmětem obdobného tvaru s ostrou hranou, což zcela koresponduje s výše zjištěným.

12. Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, který vypracovali prim. MUDr. Pavel Toupalík, Ph.D. a MUDr. Petr Baláž a z výslechu znalce MUDr. Petra Baláže, který byl určen k podání tohoto znaleckého posudku, neboť znalci byli ve shodě, bylo zjištěno, že byla prohlížena a pitvána mrtvola [redacted] letého muže s váhou těla [redacted] kg (včetně

igelitových vaků), délka těla [redacted] cm, kostry a svalstva dobře vyvinutého, výživy nadprůměrné. Na těle zemřelého byla zjištěna tato poranění - v obličejové části hlavy v krajině pravé lícně-tvářové pod sebou dvě téměř příčně až mírně šikmo zleva doprava a dolů probíhající lehce obloukovité rány – výše uložená povrchová, zasahuje mělce pod pokožkou, délka rány na kůži 3 cm, charakteru povrchní oděrky či povrchní řezné ranky s hladkými okraji, druhá rána délky 4,5 cm, zasahuje hlouběji do podkoží, okraje hladké, úhly ostré, okraje rány mírně zešikmené směrem shora dolů; obdobná ranka na prvém nosním chřípí, zhruba příčně probíhající, délky 0,6 cm, pod ní velmi drobná charakteru oděrky průměru 0,2 cm, obdobná ranka charakteru spíše povrchové oděrky na horním rtu při zevním koutku úst vpravo, délky 0,1 cm, na horním rtu nalevo od střední čáry na kůži, přecházející přes červeň i na předsíňovou část horního rtu, rána nerovných okrajů, délky cca 1,6 cm, na kůži horního rtu patrné dva okraje s ostrými úhly, rána pokračuje na červeň a předsíňovou část rtu, spodina zakrvácená, okraje spíše hladší, na červeni až částečně předsíňové části rtu dolního nalevo od střední čáry ložiska povrchních sedření sliznice a červenofialově prosvítající sliznice na ploše 2x1 cm, napravo od střední čáry na přechodu předsíňové sliznice dolního rtu a dásně drobný červenofialový krevní výron průměru 0,2 cm.

Na hrudníku – znalci označená rána č. 1 v horní části hrudníku mírně napravo od střední čáry, těsně pod hrdelní jamkou, střední část přibližně 3,5 cm napravo od střední čáry a ve vzdálenosti 158 cm od úrovně paty, rána na kůži probíhá šikmo zleva doprava a dolů, délka rány na kůži cca 4,5 cm, rána probíhá k hrudnímu koši, bodný kanál směřuje přibližně přímo, úhel blíže ke střední čáře mírně zaoblený, úhel zevní ostrý, okraje hladké, mírně sešikmené směrem zdola nahoru; rána č. 2 v levé části dolní třetiny hrudníku, mírně šikmo navnitř od prsní bradavky, přibližně 6 cm nalevo od střední čáry a vzdálenosti 139 cm od úrovně paty, rána na kůži probíhá shora dolů, délka rány na kůži 3,5 cm, šíře až 1,8 cm, úhel horní spíše zaoblený, úhel dolní ostrý, okraje hladké, lehce sešikmené směrem zleva doprava, rána proniká do hrudní dutiny, bodný kanál směřuje přibližně zepředu dozadu a mírně šikmo doprava.

Na pravé horní končetině – popsaná rána č. 3 ve střední části pravého předloktí, probíhá přibližně příčně, okraje hladké, v rozsahu přibližně třetiny rány blíže palci proniká kůží a podkožím ke svalovým povázkám, více k malíku proniká rána hluboko do svaloviny předloktí a dosahuje až ke kosti, na loketní kosti na povrchu příčný nářez kosti zasahující do hloubky přibližně 0,2 cm, délky přibližně 0,7 cm, spodina prokrvácená, úhel rány na palcové straně probíhá šikmo a hokejkovitě směrem nahoru, tvořený dvěma ostrými hroty, úhel na straně malíkové ostrý, dále pokračuje zcela povrchním nářezem kůže v délce 2,2 cm, pod dolním okrajem rány na malíkové ploše dva povrchní nářezy pokožky probíhající směrem zdola nahoru, část pokožky odchlípená, rána blíže k okraji 2,4x1,6 cm, níže uložená 2,5x0,3 cm, zasahuje pouze zcela povrchově pokožku, kůže slabě modrofialově prosvítá na hřbetní ploše pravé ruky v místě skloubení záprstních kostí s články prstů v rozsahu 3. až 5. prstu na ploše 5,5x3,5 cm.

Na levé horní končetině – na palcové hraně dolní poloviny předloktí drobná oděrka světle červenohnědé barvy 1x0,2 cm, kůže modrofialově prosvítá na hřbetní ploše ruky v místě bližšího článku 2. prstu a skloubení se záprstními kostmi v rozsahu 3x2 cm, obdobně při bázi nejbližšího článku 4. prstu a skloubení se záprstními kostmi na ploše 4,5x1,5 cm, obdobně v místě skloubení mezi středním a nejbližším článkem na malíku levé ruky v rozsahu 2x1,4 cm.

Na pravé dolní končetině – na přední ploše bérce zhruba ve střední až horní třetině na ploše 12x5 cm dvě ložiska stržené pokožky s intradermálními výronky, větší ložisko 6,5x2,5 cm.

Na levé dolní končetině – na přední ploše horní poloviny bérce na celkové ploše 17x7 cm ložiska povrchní sedření kůže světle červenohnědé barvy, místy s drobnými intradermálními výronky, největší pod kolenem mírně navnitř 4,5x1,5 cm, kůže žlutohnědě prosvítá v dolní části bérce více zevně, průměru 1,4 cm.

Znalec popsal i zranění zjištěná u dutiny hrudní - u rány č. 1 probíhá bodný kanál přibližně zepředu dozadu a mírně šikmo zleva doprava dolů, končí na zevní části I. žebra při hrudní kosti; u rány č. 2 probíhá bodný kanál zepředu dozadu a mírně šikmo shora dolů, prostupuje hrudní stěnou, proniká dolním okrajem osrdečníkového vaku, měkké tkáně v těchto místech jsou prokrvácené, šířka bodného kanálu cca 4 cm, rána pokračuje pravou srdeční komorou, přední plochou brániční klenby při střední čáře, v těchto místech rána s hladkými okraji a ostrými úhly délky cca 8 cm, kanál pokračuje na okraji levého jaterního laloku – délka bodného kanálu rány č. 2 nejméně 13 cm; v břišní dutině tekutá a kypře sražená krev. Osrdečníkový vak je porušený ránou při dolním okraji v dutině osrdečníkové cca 340 g kypře sražené krve a cca 100 ml tekuté krve, měkké tkáně v okolí masivně červenofialově prokrvácené. Srdce je porušeno ránou délky 3,8 cm, která probíhá na hrotové části v úrovni pravé srdeční komory šikmo zprava doleva a dolů, proniká do nitra pravé komory.
Přesný popis těla poškozeného včetně úrazových změn je zachycen nejenom ve znaleckém posudku, ale i na pořízené fotodokumentaci, což koresponduje s fotodokumentací pořízenou policií na místě činu. Smrt poškozeného byla konstatována lékařem Zdravotnické záchranné služby po ukončení oživovacích pokusů a provedení prohlídky těla, k úmrtí došlo dne [redacted] 2019 ve 21:48 hodin. Prohlídka těla soudním lékařem na místě události a pitevní nález uvedenou dobu smrti připouští. Příčinou smrti [redacted], narozeného [redacted], bylo dle znaleckých zjištění - zakrvácení osrdečníkového vaku a masivní zevní a vnitřní krvácení po bodnořezném poranění srdce a řezném poranění pravého předloktí. Bezprostředně smrtící pro svou všeobecnou povahu bylo v daném případě bodnořezné poranění v dolní části hrudníku (rána č. 2), zbylá poranění by v případě včasného laického či odborného lékařského opatření k ohrožení života či smrti velmi pravděpodobně nevedla.
Výše popsané řezné a bodnořezné rány vznikly opakovaným působením ostrého hrotnatého předmětu odpovídajícímu noži či podobnému nástroji – když z výpovědi obžalovaného a odborných vyjádření rozebraných výše – viz odstavce 10, 11, je tato skutečnost potvrzena.
V případě povrchových poranění v obličeji působil ostrý nástroj třikrát tlakem a tahem ostří a zčásti tlakem hrotu, malou intenzitou (na stupnici malá-střední-velká) k povrchu pravé lícní krajiny a nosu, dále jednou až dvakrát na levou stranu horního rtu poškozeného, střední intenzitou, u povrchových ran na pravém předloktí pak dvakrát, malou intenzitou a šikmo k povrchu kůže. V případě rány č. 1 (v pravé horní části hrudníku) působil nástroj jednou ve směru své dlouhé osy a zčásti tlakem a tahem ostří, střední intenzitou a pronikl do podkoží a k povrchu I. žebra; z charakteru rány na kůži lze usuzovat, že ostří bylo natočeno zevně vpravo. U nejzásadnější rány č. 2 (v levé dolní části hrudníku) působil nástroj jednou ve směru své dlouhé osy a tlakem a tahem ostří, velkou intenzitou a pronikl kůží, podkožím, osrdečníkovým vakem, pravou komorou srdeční a bránicí k povrchu levého laloku jater; z charakteru rány na kůži lze usuzovat, že ostří bylo natočeno směrem dolů. V případě rány č. 3 (pravé předloktí) působil nástroj jednou, tlakem a tahem ostří, velkou intenzitou a pronikl do hlubokých vrstev předloktí k pravé loketní kosti.
Zbylá povrchová poranění (oděrky a krevní podlitiny na končetinách) vznikla působením tupého násilí o malé až střední intenzitě (nejvýše na jejich hranici), u oděrek tečně k povrchu kůže, např. nárazem do pevné překážky (nábytek apod.), u krevních podlitin pak nárazem či úderem do pevné překážky, např. aktivně vedeným násilím (údery) rukou sevřenou v pěst. Všechna zjištěná poranění byla dle zjištění znalců čerstvá, vykazovala známky vitální reakce a vznikla krátce po sobě během jednoho úrazového děje. Z pitevního nálezu (a údajů ve spise) znalec ze soudnělékařského hlediska usuzuje, že v první fázi vznikla poranění obličeje, předloktí či v horní části hrudníku, v další době pak smrtící bodnořezné poranění v dolní části hrudníku; blíže se k pořadí vzniku vyjádřit nelze.

Ve spise popisovaný ostrý nástroj (kuchyňský nůž délky čepele 140 mm, stopa č. 11) je způsobilý a jeho užitím lze vznik poranění poškozeného dobře vysvětlit, což koresponduje s již zjištěným.
Ze soudnělékařského hlediska znalec konstatoval, že je vyloučeno, aby si zjištěná poranění způsobil poškozený sám, pitevní nález jednoznačně svědčí pro aktivní účast druhé osoby na smrti jmenovaného popsanými mechanismy.
Při vzniku uvedených poranění směřovalo násilí na poškozeného převážně zepředu až šikmo zprava (z jeho pohledu), usuzoval lze proto na přibližně čelní vzájemné postavení poškozeného a útočící osoby, vzhledem k lokalizaci poranění se poloha poškozeného vůči útočící osobě pravděpodobně zásadně neměnila. Z pitevního nálezu nelze zcela jednoznačně určit, ve které ruce držela útočící osoba ostrý nástroj, při předpokládaném čelním vzájemném postavení lze usuzovat na držení nástroje v [redacted] ruce. I toto zjištění znalce tedy koresponduje se skutečností, že obžalovaný je [redacted].
Bodnořezné poranění v levé dolní části hrudníku bylo ze soudně-lékařského hlediska smrtící pro svou všeobecnou povahu. Poranění pravého předloktí mělo povahu celkové vážné poruchy zdraví a bez včasného ošetření by mohlo v krajním případě dojít k ohrožení života poškozeného, a to rozvojem šokového stavu při zevním krvácení. Doba léčení tohoto zranění se obvykle pohybuje okolo dvou měsíců a pravděpodobně by vedlo i ke vzniku déletrvajících či trvalých následků na zdraví, a to v souvislosti s porušením svalů a šlach, což v souhrnu lze hodnotit jako poranění těžké. Popsaná poranění byla provázena masivním krvácením – zevním a do osrdečníkového vaku, což vedlo k útlaku srdce a rozvoji šokového stavu a následně k selhání dechových a oběhových funkcí. Bodnořezné poranění v levé dolní části hrudníku bylo ze soudnělékařského hlediska smrtící pro svou všeobecnou povahu, po jeho vzniku nebylo možné smrti jmenovaného zabránit. U zbylých poranění (zejména u pravého předloktí) by poskytnutí laické či následně odborné lékařské pomoci (zaškrcením pravé horní končetiny, chirurgickým ošetřením zranění) s velkou pravděpodobností až jistotou odvrátilo ohrožení života či fatální následek.
Znalec však provedl také prohlídku těla obžalovaného [redacted], narozeného [redacted], dne [redacted] 2019. Podle provedené prohlídky a dostupných lékařských zpráv z následného ošetřování byla u obžalovaného zjištěna povrchová i vnitřní tupá poranění hlavy, trupu a končetin – otok a krevní podlitiny levé poloviny obličeje, na obou horních končetinách, více pravé, na levé boční straně trupu (při žeberním oblouku) a na levé dolní končetině, dále drobná poranění ostrým předmětem na pravém předloktí a starší oděrky na obou bércích, dle zpráv potom byla dalšími vyšetřeními u obžalovaného zjištěna trhlina sleziny s krvácením do dutiny břišní. Předmětné zranění sleziny ohrožovalo obžalovaného na životě, stav si vyžádal urgentní operační zákrok spočívající v odstranění poraněné sleziny. Popsaná povrchová poranění (v obličeji či na horních končetinách) vznikla opakovaně působícím tupým násilím o malé až nejvýše střední intenzitě (na jejich hranici), v případě poranění sleziny již byla nutná intenzita velká. Znalec konstatoval, že obžalovaným popisované opakované údery pěstí do jeho horní části těla, za předpokladu popsaných intenzit, by vznik těchto poranění objasňovala; část z poranění (např. na zevních stranách horních končetin či na dolních končetinách) mohla vzniknout např. i nárazem do pevné překážky.
Za účasti jednoho ze znalců - MUDr. Petra Baláže byla provedena rekonstrukce předmětné události a znalec konstatoval, že obžalovaným tam popisované okolnosti předmětné události, které vedly k úmrtí poškozeného, nejsou v zásadním rozporu s nálezy zjištěnými při pitvě a vznik zranění poškozeného (zejména ostrým předmětem či povrchová poranění na obou rukou) by zhruba vysvětlovaly. V případě poranění v levé dolní části hrudníku poškozeného však nekoresponduje obžalovaným popisovaný a předvedený úrazový děj zcela s pitevním nálezem - bodný kanál u tohoto zranění směřoval šikmo shora dolů, nikoli přímo, jak popisoval obžalovaný. Znalec také zcela vyloučil a podrobně odůvodnil skutečnost, že

nemohlo dojít k naběhnutí poškozeného na předmětný nůž, zcela jednoznačně toto poranění bylo způsobeno velkou intenzitou a aktivně vedeným násilím, čímž vyvrátil tvrzení obžalovaného ohledně možnosti vzniku tohoto poranění natlačením se poškozeného na nůž.
Obžalovaným popisovaný úrazový děj - opakované tupé údery pěstí vedené poškozeným převážně do horní části těla obžalovaného znalec připustil, uváděné údery do obličeje velkou intenzitou však nelze doložit objektivně zjištěnými zraněními, dle znalce působilo tupé násilí o malé až nejvýše střední intenzitě, v případě trupu – poranění sleziny, již intenzita musela být velká. I na těle poškozeného byla nalezená poranění, a to zejména na hřbetech rukou, na obou jeho stranách, která svědčí o aktivní údery, zejména tedy pěstí a mohla vzniknout nárazem do pevné překážky, samozřejmě v tomto případě i na tělo obžalovaného, jak tento tvrdí.
Znalec také doplnil, že vůči poškozenému působil nůž z libovolných směrů vůči tělu, neboť byly zjištěny a popsány různými směry probíhající zranění. Na jeho těle jsou tedy dva typy poranění, jak ostrá, která svědčí o obraně proti útoku, tak tupá, která svědčí pro to, že by poškozený mohl vést aktivní násilí. Popisovaná událost by toto vysvětlovala. Znalec zdůraznil, že popsaná zranění vznikla velmi krátce po sobě a nelze s úplnou jistotou říci, která z ran byla první, avšak setrval na tvrzení uváděném výše. Poranění v hrudním koši byla v úrovni pátého a sedmého žebra, což je dostatečně vysoko na to, aby bylo zraněno srdce.

13. Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví klinická psychologie a výslechu znalce prof. PhDr. Petra Weisse, Ph.D., DSc., bylo zjištěno, že obžalovaný je jedinec intelektově průměrný – IQ [redacted], bez forenzně významnějšího poškození centrálního nervového systému. Klinické příznaky intelektových poruch se u obžalovaného neprojevují. Osobnost obžalovaného je jednodušší, strukturována anomálně s převládajícími rysy citové i sociální maladaptace, výrazně tangovaná psychotickým procesem. Emocionalita obžalovaného je málo diferenciovaná, oploštělá, afektivita a psychika je méně stabilní. Je spíše labilní afektivně, znalec však zvýšenou agresivitu nezjistil. Obžalovaného charakterizoval jako introverta, typově melancholika, z hlediska zájmů a projevů spíše nenápadného, uzavřeného, staženého. V konfliktních situacích se obžalovaný chová dle znalce pravděpodobně neagresivně, spíše defenzivně a z psychologických obran považuje za pravděpodobně nejvýraznější prosté racionalizace a potlačení. Znalec nezjistil sklony k záměrnému, účelovému zkreslování nebo blokování informací ve svůj prospěch. S přihlédnutím k lékařským zprávám ohledně psychologických vyšetření v dřívější době, kde se zdůrazňovalo výstřední, nevypočitatelné a nepredikovatelné chování obžalovaného, jeho zlostnost, dráždivost a rozmrzelost, případně dokonce útočnost a nepřátelskost v mezilidských vztazích, znalec zdůraznil, že s těmito závěry rozhodně není v rozporu, když agresivita u obžalovaného je reakcí na určité jednání či chování, když osobnost obžalovaného je narušena psychotickým procesem, když však nebylo zjištěno, že by motivace předmětného jednání byla psychotická. Z psychologického hlediska znalec uzavřel, že lze přisvědčit tvrzení obžalovaného, že motivací byla obrana vůči útoku otce, který byl pod vlivem alkoholu a že resocializace obžalovaného závisí na budoucím průběhu duševního onemocnění a psychiatrické léčby, které se obžalovaný v současné době pravidelně podrobuje.

14. Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a výslechu znalce doc. MUDr. Jaroslava Zvěřiny, CSc., bylo zjištěno, že obžalovaný vykazuje, a to zejména v minulosti, sklony k užívání návykových látek (marihuana a pervitin), nejedná se však o patologickou závislost na psychotropních látkách, nýbrž o jejich nedisciplinované a nepravidelné užívání. V době spáchání skutku se nepochybně obžalovaný nacházel ve stavu prosté opilosti středního stupně, nic nesvědčí o tom, že by se mělo jednat o opilost patickou nebo komplikovanou. Užívání antidepresiv či jiných léků případně jejich neužívání na závěrech znalce ničeho nezměnilo, když rozhodně toto nemohlo zásadním způsobem zvýšit agresivitu obžalovaného či ovlivnit jeho rozpoznávací a ovládací schopnosti. Obžalovaný trpí

a trpěl duševní chorobou – chronickou paranoidní schizofrenií, když tato prognóza je v posledních dvou letech v dobré remisi (neprodukuje paranoidní příznaky, tedy halucinace a bludy). Osobnost obžalovaného je však chronickou psychózou porušena, vykazuje vysokou emoční neadekvátnost, autistické rysy s omezením sociálních kontaktů. Duševní choroba se vyznačuje hlavně neklidem, úzkostmi, poruchami vnímání, avšak v době deliktu nic takového nezjistili a znalec vyloučil, že by obžalovaný jednal pod vlivem halucinací, bludů, hlasů a podobně, nejednal tedy pod vlivem psychotických symptomů, porucha osobnosti, která je pro stavy po odeznění akutní psychózy typická, ovlivňovala chování obžalovaného v době skutku jen nepodstatně. Přestože schopnosti ovládací a rozpoznávací v době deliktu znalec formuloval trochu neurčitě, na čemž setrval i u hlavního líčení, když za zásadní forenzně významný stav považoval opilost, avšak do této se dostal obžalovaný tím, že sám požil alkohol, když vždy, kdy za otcem jezdil, tak se tam opíjel, což byla zřejmě zavedená záležitost. Zánik rozpoznávacích či ovládacích schopností obžalovaného rozhodně nepřichází do úvahy, toto znalec vyloučil a má za to, že obžalovaný jednal pod vlivem strachu z napadení otcem a ve snaze bránit se, když tato popsaná emoce je dle znalce vcelku adekvátní intenzitě napadení. Jednalo se o emoční reakci na stres, kdy znalec zdůraznil, že nezjistil žádný patologický stav, který by podstatným způsobem snižoval ovládací a rozpoznávací schopnosti obžalovaného v době deliktu.

Oba znalci uzavřeli, že stav obžalovaného vyžaduje další ambulantní psychiatrickou péči, které se pravidelně podrobuje, jeho stav není pro společnost nebezpečný a znalci nenavrhli žádnou ochrannou léčbu.

15. Po provedeném dokazování, kdy soud hodnotil provedené důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu v souladu se zásadou uvedenou v § 2 odst. 6 tr. řádu, soud dospěl k závěru, že obžalovaný [redacted] svým jednáním naplnil všechny zákonné znaky skutkové podstaty zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, 4 tr. zákoníku, neboť jinému úmyslně způsobil těžkou újmu na zdraví a způsobil takovým činem smrt.

16. Obžaloba státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové kvalifikovala jednání obžalovaného jako zločin vraždy podle § 140 odst. 1 tr. zákoníku, tedy, že obžalovaný jiného úmyslně usmrtil. Objektem zločinu vraždy je lidský život. Zločin vraždy je trestným činem úmyslným a úmysl pachatele, byť eventuální – jak deklarovala obžaloba, musí směřovat k usmrcení člověka. Vůle obžalovaného, minimálně tedy ve formě srozumění, musí směřovat k následku smrti jiného. Musí být tedy prokázán aktivní vztah pachatele k následku. Zavinění pachatele je v těchto případech určujícím kritériem pro použití právní kvalifikace. Po provedeném dokazování u hlavního líčení však soud shledal, že vůle obžalovaného nesměřovala ke smrti jeho otce, a to ani ve smyslu srozumění s tímto fatálním následkem.

17. Soud musel vycházet při zjišťování skutkového stavu z okolností, které jsou pro obžalovaného nejpříznivější, když opak se žádným z důkazů nepodařilo prokázat. Byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, byť – jak je v úvodu konstatováno, některé okolnosti se nepodařilo přesně zjistit a neexistuje žádný důkaz, kterým by bylo možno toto blíže osvětlit (přesný důvod rozepře, přesun do kuchyně, sporé oblečení poškozeného). Bylo na jisto postaveno, že vztah poškozeného s rodinou byl, s ohledem na jeho dlouhodobé požívání alkoholu a agresivitu, špatný a i vztah s vlastním synem byl velice komplikovaný. Obžalovaný měl svého otce rád a nechtěl jej vymazat ze svého života. Sporadicky jej proto navštěvoval, byť věděl, že návštěvy s sebou nesou požívání alkoholu ve velké míře, případně minimálně slovní agresivitu otce, který mu pokaždé něco vyčítal. I návštěva dne [redacted] 2019 se vyvíjela obdobným způsobem. V bytě otce obžalovaný a poškozený požívali alkohol v nemalé míře, což je evidentní ze zjištěné hladiny alkoholu v krvi, když u obou přesahuje dvě promile. (Obžalovaný ale návštěvu

realizoval s vědomím, že opět bude požívat alkohol, přestože by jej požívat neměl, natož v takové míře.) Otec se synem vešli ve slovní konflikt, kdy obžalovaný tvrdí, že mu otec něco vyčítal, jednalo se o nějaký malicherný důvod, který však gradoval tím, že jej otec fyzicky napadl. Nejdříve jej udeřil pěstí do hlavy, avšak ve svém útočení pokračoval dál, bil jej jednak pěstmi do hlavy, a když si on hlavu kryl svýma rukama, útok pokračoval zejména do horní části těla, do žeber. Byť obžalovaný nepopisoval průběh děje, vzájemné postavení či sled ran zcela přesně a jednotně, i ze znaleckého posudku z oboru soudního lékařství a z prohlídky těla, jak obžalovaného, tak poškozeného, byla tato verze prezentovaná obžalovaným potvrzena - zejména na rukách poškozeného se nachází poškození, které znalec jednoznačně identifikoval jako poškození, která vznikla při aktivním útoku pěstmi do pevné překážky, tedy i do těla obžalovaného. I na těle obžalovaného bylo nalezeno množství podlitin a oděrek, což je také podrobně popsáno výše, které svědčí o vzájemném útočení těchto dvou osob. Soudní znalec také podrobně popsal intenzitu útoku poškozeného, byť subjektivně obžalovaný útoky na hlavu vnímal jako nebezpečnější, intenzita útoku na horní část těla byla značná, o čemž svědčí poranění sleziny obžalovaného, když podrobnosti o intenzitě a nutnosti operačního zákroku jsou také rozebrány shora. Soud musel vzít do úvahy subjektivní vnímání obžalovaného, který po útoku otce byl ve stresu, s obavami o svoje zdraví. Znalci z oboru psychologie a psychiatrie uzavřeli, že tato reakce u obžalovaného motivačně převládla, motivace rozhodně nebyla psychotická, i s přihlédnutím k jeho osobnostnímu nastavení a závažné psychické nemoci, když agresivita obžalovaného je znalci vnímána jako reakce na určité jednání a chování, což je podrobně také rozebráno při posuzování duševního stavu obžalovaného výše. Pro soud bylo určující vyřešit otázku, kdo je obráncem a kdo je útočníkem, když rozhoduje zásadně iniciativa na počátku střetnutí, když tato iniciativa byla jednoznačně zjištěna na straně poškozeného. Další průběh děje, který se odehrál poté, co z neznámého důvodu poškozený táhl obžalovaného směrem do kuchyně, kde se obžalovaný dále bránil napadení otce, však již nelze od jistého časového okamžiku pokládat za nutnou obranu, neboť nebyly splněny veškeré podmínky nutné obrany.

18. Nutnou obranou se rozumí takové jednání, kterým někdo odvrací hrozící nebo trvající útok na zájmy chráněné trestním zákonem – v posuzovaném případě to byl útok proti zdraví člověka. Jedná se o střet zájmu na ochraně různých společenských vztahů, a to na jedné straně zájem, který byl napaden útokem – zdraví nebo dokonce život obránce (obžalovaného) a na druhé straně zájem útočníka – opět zdraví nebo jeho život (poškozeného), které jsou však při nutné obraně obětovány, aby byl odvrácen prvotní útok. Obrana však nesmí být zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku. Přiměřenost obrany se posuzuje především z hlediska intenzity obou akcí, což vyjadřuje pojem „způsobu útoku“. Obrana však musí být zásadně tak intenzivní, aby útok jistě a bez rizika pro napadeného odvrátila, tj. musí být silnější, než útok, avšak nesmí být zcela přehnaná. Ve způsobu útoku je vyjádřen nejen způsob provedení útoku, ale i osoba útočníka, jeho vlastnosti a úmysly, jež se při útoku projevily, použití prostředků, jakož i další okolnosti a jsou známé nebo zjevné obránci. Použité prostředky v tomto případě, kdy útočníkem byla osoba prakticky stejné tělesné konstituce, byť vyššího věku než obžalovaný, evidentně však se silnými pažemi (obžalovaný věděl, že otec má velkou sílu v rukách, a že na něj nemá), kdy navíc byl pod vlivem alkoholu, známý svou agresivitou a útočností a obžalovaný právě z těchto okolností mohl usuzovat, jaká hrozí intenzita útoku a velikost hrozící škody, proto i přiměřenost jeho obrany je nutno posuzovat se zřetelem na všechny okolnosti případu, kdy samotná skutečnost, že útočník neměl zbraň, neznamená, že obžalovaný se nemohl cítit ohrožený na zdraví. Obrana, aby byla způsobilá odvrátit útok, musí být samozřejmě silnější, jinak by byla neúspěšná. Obrana však nesmí být zcela zjevně přehnaně silnější, než je třeba k odvrácení útoku. V daném případě však soud uzavřel, a to nejen s ohledem na charakter použité zbraně, ale zejména na četnost způsobených ran a jejich intenzitu, že obrana obžalovaného proti útoku jeho otce, byla zcela zjevně nepřiměřená

způsobu útoku. Z provedených důkazů nebylo možno vyvodit spolehlivý závěr o tom, že útoky nožem byly cíleně a úmyslně zaměřeny na životně důležité partie na těle poškozeného, aby bylo možno vyvodit závěr o srozumění obžalovaného s nastalým smrtelným následkem, jak deklarovala obžaloba. Jak z výpovědi obžalovaného, tak zejména ze zjištění znalce - soudního lékaře je možno dovodit, že útoky nožem byly vedeny náhodným směrem vyplývajícím z nahodilých situačních okolností daných chováním obou účastníků a podmínkami místa činu. Z výpovědí obžalovaného i svědka [redacted], včetně zjištění učiněných z protokolu o ohledání místa činu, bylo zjištěno, že obžalovaný sáhl po noži, který byl volně dostupný a připevněný na digestoři v kuchyni, byla to věc, po které sáhl automaticky, neboť byla v dosahu, nijak se na toto nepřipravoval, neplánoval ani nepromýšlel. Sám obžalovaný u hlavního líčení opakovaně tvrdil, že první útok byl veden na ruku poškozeného, když zranění na předloktí bylo způsobeno velkou intenzitou, rozsah poškození a jeho závažnost znalec také podrobně rozebral ve znaleckém posudku, avšak ani poté, co poškozený z ruky silně krvácel a musel trpět velkou bolestivostí, obžalovaný zřejmě v reakci na další pohyby poškozeného, byť již nemohly být, s ohledem na již způsobené závažné zranění, vysoké intenzity, opakovaně užívá nůž, když množství bodných a řezných poranění je specifikováno jak ve výroku rozsudku, tak podrobně ve znaleckém posudku soudního lékaře. Navíc na těle poškozeného se našlo množství ran popsaných výše, které byly způsobeny střední intenzitou či dokonce velkou intenzitou (popsaná rána č. 2 v dolní části hrudníku). Z těchto zjištění je zřejmé, že obžalovaný překročil meze nutné obrany, a to v nepřímém úmyslu, neboť intenzita obrany, zejména s ohledem na četnost způsobených ran a jejich intenzitu, byla zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku. Jednalo se tedy o úmyslně zaviněné překročení mezí nutné obrany, o tzv. exces intenzivní, tedy o exces, co do míry obranného zákroku, neboť obrana obžalovaného proti útoku otce, který na něj útočil pěstmi do oblasti hlavy a žeber, nebyla zcela zjevně přiměřená způsobu útoku, když tento nepoměr soud shledává zejména v intenzitě, jak bylo naznačeno výše, i s přihlédnutím k nastalé smrti poškozeného, když příčinou jeho smrti bylo zakrvácení osrdečníkového vaku a masivní zevní a vnitřní krvácení po bodnořezném poranění srdce a řezném poranění pravého předloktí.
(Fabulace obhajoby ohledně „míření řezných a bodných ran do míst, kde se srdce nenachází" je zcela zcestná, když jednak nebylo prokázáno, že by obžalovaný schválně vybíral místa, kde se srdce nenachází, kde jej jako laik nemohl předpokládat, když ostatně i svědek [redacted] jednoznačně identifikoval jednu z ran na těle poškozeného „vlevo na hrudníku u srdce" a soudní lékař ránu popsal jako dostatečně vysokou k tomu, aby srdce zasáhla. Pokud by soud tuto fabulaci připustil, ad absurdum by bylo možno vést myšlenky i zcela opačným směrem.)
Z důvodu, že v tomto posuzovaném případě nejsou zcela splněny podmínky nutné obrany, která je zde vyloučena z důvodu intenzivního excesu, neboť čin obžalovaného zcela jasně, očividně a nepochybně neodpovídá všem rozhodným okolnostem charakterizujícím způsob útoku poškozeného, přichází v úvahu posouzení skutku jako zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, 4 tr. zákoníku. Jednáním obžalovaného byla naplněna jak objektivní, tak subjektivní stránka předmětného zločinu a jako forma zavinění byl shledán úmysl nepřímý podle § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, neboť obžalovaný věděl, že svým jednáním může způsobem v trestním zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem a pro případ, že jej způsobí, byl s tímto srozuměn. Obžalovaný byl srozuměn s tím, že svým jednáním může způsobit poškozenému těžkou újmu na zdraví, což lze dovodit z charakteru použité zbraně (14 cm dlouhá čepel nože), četnosti a intenzity zasazených ran.
Obžalovaný je osobou, která je trestně odpovědná, znalci rozhodně vyloučili snížení jeho ovládacích a rozpoznávacích schopností, rozhodně nejednal ve stavu zmenšené příčetnosti, což je podrobně rozebráno shora a srozumění s tím, že svým jednáním může poškozenému způsobit vážnou poruchu zdraví ve smyslu těžké újmy na zdraví, lze v jeho případě spolehlivě dovodit, neboť nožem vedl útok (četnost a intenzita) proti částem těla poškozeného, o

kterých je obecně známo - tedy i osobě s jeho nastavením s možnou reaktivní agresivitou - že jsou v nich uloženy životně důležité orgány, které mohl poškodit zásadním způsobem, také velkou intenzitou vedl i prvý útok na ruku poškozeného, když následky jsou také popsané znalcem výše, a rozhodně tedy svým útokem mohl způsobit delší dobu trvající poruchu zdraví (ve smyslu § 122 odst. 2 písm. b), e), i) tr. zákoníku). Vůle obžalovaného ve formě srozumění směřovala k následku – těžké újmě na zdraví, jednalo se jednoznačně o aktivní vztah obžalovaného k předmětnému následku.

Ke smrtelnému následku u poškozeného zde došlo nedbalostním jednáním obžalovaného, když nedbalost je v daném případě shledávána jako vědomá ve smyslu § 16 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, kdy obžalovaný věděl, že při útocích na hlavu a zejména razantních útocích na horní části těla poškozeného, kde jsou uloženy životně důležité orgány, může dojít i k jeho usmrcení a zřejmě spoléhal - bez přiměřených důvodů, že k takovému následku nedojde.

19. Krajský soud se zabýval i obhajobou nabízenou alternativou posoudit jednání obžalovaného trestným činem zabití ve smyslu § 141 tr. zákoníku, když se jedná o privilegovanou skutkovou podstatu k trestnému činu vraždy. I zde se však jedná o úmyslný trestný čin, když vůle pachatele směřuje k usmrcení poškozeného, když shora je rozebráno, že soud tuto zásadní skutečnost nedovodil. Zároveň však také nebylo prokázáno silné rozrušení ze strachu, úleku, zmatku či jiného omluvitelného hnutí mysli nebo v důsledku předchozího zavrženíhodného jednání poškozeného, když jednak obžalovaný měl bohaté předchozí zkušenosti s agresivitou poškozeného, s jeho verbálními útoky i útoky fyzickými. Zároveň subjektivně vnímal jako zásadnější útoky na svoji hlavu a nikoliv do míst, kde se nachází slezina, jak bylo později zjištěno. Svědci na místě sice vnímali rozrušení obžalovaného, avšak tento opakoval, já jsem to nechtěl udělat, tedy byl spíše rozrušen z následku, který způsobil. Předmětná skutková podstata míří typově na zcela jiné případy.

20. Při úvaze o druhu a výměře trestu soud vycházel z ustanovení § 39 odst. 1, 2, 3 tr. zákoníku a přihlédl k povaze a závažnosti spáchaného zločinu, k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům obžalovaného a k jeho dosavadního způsobu života i k možnosti jeho nápravy. Obžalovaný je osobou, která nebyla doposud soudně trestána – jeho rejstřík trestů nevykazuje žádný záznam, jedná se o invalidního důchodce bez bohatých sociálních vazeb, který svůj čas tráví s matkou, ke které má nejbližší vztah. Povaha a závažnost trestného činu jsou určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen (ochrana zdraví a života), způsobem provedení činu a jeho fatálními následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a pohnutkou, záměrem nebo cílem, což je vše rozebráno podrobně výše. Soud musí při stanovení druhu a výměry trestu hodnotit také polehčující a přitěžující okolnosti podle § 41 a 42 tr. zákoníku, když za polehčující okolnost, soud považuje doznání obžalovaného, upřímnou lítost nad spácháním skutku i polehčující okolnost ve smyslu § 41 písm. g) tr. zákoníku, když spáchal trestný čin odvraceje útok, aniž byly zcela splněny podmínky nutné obrany.

21. Soud dále přihlédl k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí život pachatele - když znalci uzavřeli, že jeho resocializace závisí na budoucím průběhu duševního onemocnění a psychiatrické léčbě - a po zhodnocení všech relevantních skutečností, s přihlédnutím i k § 37 tr. zákoníku soud uzavřel, že na obžalovaného lze působit pouze uložením trestu odnětí svobody v jeho nepodmíněné formě, ukládaného podle § 145 odst. 4 tr. zákoníku. Trestní sazba se pohybuje ve výměře od osmi do šestnácti let a soud ukládal trest na samé spodní hranici zákonné trestní sazby, když zohlednil veškeré skutečnosti, které jsou rozebrány výše. Za splnění podmínek § 56 odst. 3 tr. zákoníku byl obžalovaný pro výkon uloženého trestu zařazen do věznice s ostrahou, tedy do mírnějšího typu věznice, a to zejména s ohledem na stupeň a povahu narušení pachatele, když působení na něj bude v tomto typu věznice lépe zaručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted].

22. V adhézním řízení bylo také rozhodováno o náhradě škody, když poškozená zdravotní pojišťovna se se svým nárokem na náhradu škody včas a řádně připojila, škoda byla způsobena jednoznačně v příčinné souvislosti s jednáním obžalovaného, proto podle § 228 odst. 1 tr. řádu byla obžalovanému uložena povinnost nahradit poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, regionální pobočce [redacted], způsobenou škodu ve výši 3 993 Kč, když tento poškozený způsobenou škodu vyčíslil, neboť se jednalo o náklady ambulantní péče a náklady na dopravu, které byly vynaloženy na pojištěnce – [redacted], nar. [redacted].

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je řádným opravným prostředkem odvolání, které je možno podat do 8 dnů od doručení opisu rozsudku, a to u Krajského soudu Hradec Králové - pobočka Pardubice. O případném odvolání bude rozhodovat Vrchní soud Praha. Práva odvolání se nemůže domáhat ta osoba, která se tohoto práva výslovně vzdala. Včas podané odvolání má odkladný účinek.

Odvolání může podat
a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku,
b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká,
c) zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabrání věci a
d) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

Osoba oprávněná podat odvolání pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

Odvolání musí být odůvodněno tak, aby bylo patrno, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

Pardubice 28. května 2019

Mgr. Anna Sobotková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted].